

Josep Carner

NABÍ

edicions
62

JOSEP CARNER

NABÍ

Edicions 62

Primera edició:
Nabí. Poema. Pòrtic de J. M. Miquel i Vergés.
Agrupació d'Ajut a la Cultura Catalana.
Buenos Aires: Edicions de la Revista Catalunya, 1941.

Edició definitiva:
Nabí, dins *Obres completes *Poesia*. Barcelona: Editorial Selecta, 1957

Nova edició a la col·lecció Poesia: setembre del 2025.
Reproduïm el text establert per Jaume Coll a Josep Carner, *Nabí*.
Barcelona: labutxaca, 2012

© 2025 by Hereus de Josep Carner
© 2025 per l'edició by Jaume Coll Llinàs

Disseny de la coberta: Jordi Romero

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Moelmo
Impressió: Liberdigital

ISBN:978-84-297-8303-2
Dipòsit Legal: B. 15.154-2025

Tots els drets reservats

TAULA

I	11
II	21
III	29
IV	33
V	41
VI	49
VII	57
VIII	69
IX	77
X	85

Al primer traspuntar d'un ventós solixent
d'alta cella vermella,
al jaç de ginesteres es mou espessament
Jonàs, sota el fibló d'un manament:
—Vés a l'esclat de Nínive, trasbalsa cada orella,
retruny per la ciutat:
«Jo, Iahvè, sé la vostra malvestat:
de tant de pes la meva destra s'ha cansat»—.

Jonàs, fill d'Amittai, mal obeïa. Encara
tèrbol, ranquejador,
guerxava els dits per no plegar la vara
ni despenjar el sarró.

—No —diu Jonàs—.
Aquest cop, oh Iahvè, prou seria endebades.
Em sento las
de visions i caminades.
No moguis amb més pressa romboll en mes diades.
¿Qui faria cabal de mi?
Ja contra la percinta del cel no em sé tenir
per invocar ni maleir.
Miolo com l'ocell de nit, car la vellesa
ma veu escanyolí.

Ja no só fer, sinó minvat per la tristesa.

Que em vagui, al caire de les acaballes,
de fer-me perdedor.
Com d'altres. Com qui mai no et sent en cap remor.
Com aquell amb qui calles.
Que igual em sigui l'un i l'altre dia,
un solc i un altre solc dels sementers.
Xaruc, el terrissaire cap motlle no canvia;
la vella matinera fa d'esma son endreç.
Fes-me negat per a la teva esgarrifança
com qui, son pa començant de menjar,
no té cap pensament que el destrüi del pa,
com qui de tan somort ja no sent enyorança,
com qui no sap què sigui mai recança
del que jamai vindrà.

Un temps, Iahvè, no fou la meva nit opresa
ni jo tirat de sobte a cada estrany camí.
Tenia el meu ofici: cap a la tasca apresada
em decantava l'oratjol cada matí.
Vivia en mon poblet, ran de boscatge;
i m'hi gruava el companatge
pensant si compraria la vinya del coster.
En havent-hi bastit cercaria muller
i, en la nit gomboldat, plantaria llinatge.
(És bo que l'home tingui un lloc
i que, quan torni de la treballada,
s'assegui en el lllindar i esguardi l'estelada,

i que la dona, que s'atansa a poc a poc,
digui, feixuga: «D'haver nat estic pagada».)

Una vegada
passà un miseriós al meu enfront—
barba i cabells guarnits de polseguera
i un trèmul dit amenaçant el món.
Veia i cridava, però ell no hi era,
ni en els seus ulls ni en l'abrandada veu.
El voltaven minyons fent-ne riota.
«La branca el tusta; per fangueres trota».
«Odre de vi, ¿de quin celler torneu?».
I d'una pedra el va ferir la punta
i ell no es temia de son cap sagnant:
pel viu de llum que cel i terra ajunta
anava ple de Déu tomballejant.

I jo tornant a agafar l'eina
vaig regraciar-te, Iahvè,
pel llogarret quiet i per la feina
i el ràfec de ma fe,
i la llei teva d'incessant cantúria
i els manaments, ombreig de mon camí—
perquè no mai em malmenés la fúria
com la busca en el cor d'un remolí.

Llavors per tres anyades malsegures
desferen l'hort la pedra i les malures
i el blat se'm va neulir;

em robà les ovelles de la pleta
un príncep que la tenda tragina per l'areny;
i jo, ferit d'una sageta,
farfallava com un que no té seny.

¿Què em valgueren treballs i paciències
i haver el voler de Déu salmodiat
i haver sotjat la llei i haver servat
la complicació de les obediències?
Ai de qui, just, s'alzina com déu de pedra, august!
Quan Déu revé, quan Déu es lleva
despulla l'home de la seva
pretesa d'ésser just.
Fui arrencat al bàndol
de l'honorada gent.
«Sigues rebug», digué la Veu, «sigues escàndol
per a virtuts corcades en l'aconement.
Dels bandejats la vida t'és prou bona;
per viarany sense roderes aniràs;
a qui t'haurà parlat dirà la seva dona:
“¿Amb aquest home et fas?”.
I tu, mal que et defengui llur sostre gent avara
i bordin gossos i xacals a ton trepig,
dóna mal d'ull a la bellesa clara
i infecta de misèria la joia i el desig,
car ja tota mirada, o radiant o llosca,
s'acalarà de sobte, bleïda per la fe:
vindré com terratrèmol o com gropada fosca
perquè Jo sóc, Jo sol, Iahvè!».

I així he anat pel món, pollós, amb tos preceptes,
embarbollant-me en figuracions,
dient els teus desdonaments i reptes
a reis i nacions.
Bon goig de jeure entre la palla poca
i del pa encetat i sobrer
i de la mel de la balmada soca
i de les móres d'esbarzer.
Però las, ensonyat, o bleixant per dreuera,
en basarda de nit o en albades de plors,
només pensava a fer ton grat, quan era
més valent el meu cos.
«Iahvè m'ha abassegat», diguí; «sa força lleva
més pura encara en un escarbotat anap.
La pobresa atueix cada hora meva,
però em redreça el cap.
El meu esguard de sol al món, que no s'acala,
ha vist les voliors de tota llei d'ocells;
i el meu parrac és el record d'una ala
i al vent que passa es mou com ells.
Millor, que els meus esquínços, les meves cantarelles,
m'allunyin de la porta dels amics;
i en rompiment amb les honors més belles,
jo ofengui el capcineig de les donzelles
i l'asseguda majestat dels rics».

Iahvè, jo et vaig donar mes forces i mon lluc.
Ara, però, del que has manat mon cor deslliura.
Saps que voldria reeixir i no puc.

Tot sovint, no em donaren aixopluc
sinó l'arlot, les dones de mal viure;
i tot sovint era afrontat, jo malastruc,
per la gentalla que volia riure.
¿Què em valia de fer mil hores de camí?
El cap girava el docte vers son escrit més fi.
Els ximpls t'escarnien amb llurs amistançades
al so de lira i flauta, llaüt i tamborí.
Passaves Tu darrere finestres entelades,
fluix, amb desesma de colpir.

¿I crides justament Jonàs? Só una deixia
del temps, tot coquinesa: mon cor secret volia
el dolç esplai que Tu li vas negar.
No res de noble en la viltat traspua
com no hi ha força en la cua
d'un ca.
I encar, ¿per què et refies Tu, Déu, d'un trist que passa?
Bé ho sé: té un mal decantament la nostra raça;
ningú no et fa cabal,
i al pas de les centúries ta parla s'escarrassa
com si no fossis vàlid i només eternal.
Els homes cerquen d'altres déus en folles faules.
¿Per què no pegues falconada a llur destí?
Tu pots el mal, d'una mirada, consumir,
i t'entretens en les bones paraules.
Digues-me, tot i que só tan mesquí,
¿com és que permeteres
que sigui corcuitós el mal, el bé tardà?

Al tros et roben les garberes
i Tu hi entres a l'hora foscant, a espigolar.
Tu que comandes legions sens nombre
te'n vas en seguiment del traïdor,
com si fossis no pas el seu Senyor
sinó la seva ombra.
Ningú veure't no cuida
de la gernació que encara et sent,
i fas com la finestra al baterell del vent
en una casa buida.
Ni ta amenaça esglaia ni ton consol revifa,
i menys ardit se't veu,
com l'home que vol vendre una catifa
i que en rebaixa el preu...

(Oh Nínive, ciutat potent i vilipesa,
ciutat guarnida amb mil carcasses de ciutats,
perpal de Déu quan li traïm la fe promesa!—
per tos carrers adelerats
¿qui sentiria el meu parlar sinó els albats?)

(Però bé cal que plegui ara
vara i sarró:
qui té el sarró i la vara
es pot passar de companyó.
El vent xiulà per la cinglera
i ara amb prou feines mou un brot:
quan hom té espera
s'encalma tot.

Sembla partida
aquella Veu que el manament em féu.
Potser m'oblida
Déu.
No he sentit pas la Veu de pura pensa;
i pot tornar a venir.
Vara, sarró, vingueu amb mi:
em faria temença
de restar ací.
A l'ase fer serviran les despulles
del jaç que deixo... ¿Sóc alliberat,
o bé la Veu roman entre les fulles
a punt de repetir la seva voluntat?
Sembren quietes les muntanyes.
Tot en son lloc, ni un branquilló malmès.
I total sento un murmuri de canyes...
un borinot... no res.)